

18. november — usodni dan za Italijo

V nedeljo opolnoči so stopile v veljavo gospodarske sankcije proti Italiji

Rim, 18. novembra. d. V soboto zvečer se je sestal veliki fašistični svet. Na predlog predsednika senata Federzonija je bila sprejeta resolucija, ki poudarja, da so Italijani, zaupajoč brezpogojno v Mussolinija, pripravljeni na vsako žrtve za doseg postavljenih ciljev. Resolucija obsoja sankcije proti Italiji kot krivico in poizkus, da bi zavrla italijanski narod v njegovem gospodarskem razvoju. Italijane poziva, naj na dan 18. novembra ob pričetku izvajanja sankcij razobesijo na svojih hišah zastave. Za 1. dec. je sklicanih 94. pokrajinskih odborov organizacije žen, mater in vdov padlih bojevnikov iz svetovne vojne v svrhu ojačenja odpora proti sankcijam, v katerem je zamišljena italijanskim ženskam vloga prve vrste.

Nocoj ob 22. se je fašistični svet ponovno sestal, da prouči notranji in zunanji politični položaj nakar bo po vsej priliki prešel na finančna vprašanja.

Velike manifestacije v Italiji in složen odpor

Rim, 18. novembra. a. Danes, ko je začelo 52 držav izvajati sankcije proti Italiji, je italijansko prebivalstvo živahno reagiralo na ta dogodek. Po vseh mestih so razobesile državne zastave, dijaštvo pa je ponekod priredilo manifestacije. Poslaništva in konzulate tujih držav stražijo močni oddelki vojaštva. Prodaja inozemskih listov je skoraj popolnoma ustavljena. Nadškof Brindisija je izdal pastirsko pismo, v katerem vračča sankcije in prosi Boga, naj bi pomagal Italiji z uspehom prenesti to krivico.

Fašistične organizacije so povsod priredile velika protestna zbiranja. Na vseh občinskih domovih so odkrili plošče v spomin na smrtoto in krivico, ki jo je Državo narodov s proglasitvijo sankcij prizadelo italijanskemu narodu. Govorniki so pozivali prebivalstvo k odporu ter k složenemu izvajanju vseh ukrepov, ki jih je izdala vlada za obrambo proti sankcijam.

Tudi vsi današnji listi se bavijo izključno s sankcijami. »Giornale d'Italia« piše, da pomenijo sankcije, ki so jih organizirali »ženevski norci«, največje žalitev civilizacije. »Tribuna« poziva prebivalstvo, naj ne izreka svoje obsodbe teh ukrepov z demonstracijami, marveč z organizirano borbo in složenim nastopom pri izvajanju bojkota vsega blaga iz držav, ki so sledile ženevskemu diktatu. Geslo: »Kupujte domače blago« mora biti odslej najvišji zakon za slehernega Italijana.

Uvozna zapora v Italiji

Rim, 18. novembra. w. Z današnjim dnem je Italija zaradi uveljavljanja sankcij odredila skoro popolno uvozno zaporo, iz katere je izvezto samo blago, čegar uvoz se smatra za potreben. Zapora je bistveno omiljena le za države, ki so se s pridržki priključile sankcijam. Blago iz sankcijskih držav se ne sme uvažati niti posredno. Kjer ne obstojajo klirinške pogodbe, je uvoz dovoljen samo v dovoljenjem deviznega urada.

Edina izjema Japonske

Zeneva, 18. novembra. g. Razen Albanije, Madžarske, Avstrije in Paragvaja, ki je obremenjen s sporom z Bolivijo, so uvedle sankcije prav vse države članice DN. V krogih DN poudarjajo, da se je prvič v svetovni zgodovini posrečilo doseči mednarodno solidarnost zaradi spora dveh držav. Nemčija je oficijozno sporočila, da nasproti DN ne igrati vloge opazovalca. Edina država, ki na vso to akcijo DN sploh ni odgovorila, je Japonska.

Zgodovinski dan za Društvo narodov

Pariz, 18. novembra. o. Vsi današnji listi posvečajo največjo pozornost izvajanju sankcij in obširno poročajo v pomenu današnjega dne, ko so stopile v veljavo gospodarske sankcije proti Italiji. Po mnenju vseh je to zgodovinski dan za Društvo narodov, ki se je prvič zateklo k temu sredstvu, da prepreči vojno. Splošno prevladuje mnenje, da bodo sankcije sicer zelo ovirale akcijo Italije, da pa je še ne bodo prisilile k kapitulaciji Italija ima še vedno dovolj prilike, da si prikaži potrebne sirovine in poltvarne, čeprav bo dobava sedaj dolgotrajnejša in dražja. Ni dvoma, da bo imela Italija še dovolj zalog za vojno v Abesiniji do nastopa deževne dobe, ki bo itak zaustavila vse vojne operacije.

Možnost razširjenja gospodarskih sankcij

London, 18. novembra. o. »Daily Telegraph« piše: »Če danes v Italiji postavljajo spomenike, ki naj bi bili simboli krivice, ki da se je prizadela italijanskemu narodu s sankcijami, bi morali v vseh drugih državah postavljati spomenike mednarodni solidarnosti, s katero so vsi narodi protestirali proti vojni kot sredstvu mednarodne politike. Ni cilj sankcij škodovati italijanskemu narodu, marveč imajo samo namen, da se čim prej obnovi mednarodni mir in poudarja, da vojna ni sredstvo za urejanje mednarodnih odnosov.« List govori nato o možnosti razširjenja sankcij, če bi se pokazalo, da sankcije, ki so se pričele izvajati danes, niso dovolj uspešne za doseg ciljev Društva narodov. V tem primeru se bodo razširile na prepoved izvoza petroleja, bencina in premoga v Italijo in lahko račun na Društvo narodov tudi na sodelovanje Amerike.

Danes je začel poslovati poseben urad za izvajanje sankcij proti Italiji, ki bo vodil kontrolo in izrekal kazni za prekršitev izdanih sankcijskih predpisov. Kazni so zelo visoke. Urad lahko odredi zaporno kazen do 2 let in globo v neomejeni višini. Ta urad bo tudi sprejemal vsa plačila za še neizplačano, a že dobavljeno italijansko blago in bo dospel zneske izplačeval angleškemu izvoznikom na račun njihovih terjatev v Italiji.

Akcija zagrebske zbornice za TI

Zagreb, 18. novembra. o. Zagrebska zbornica za TOI je pozvala vsa podjetja, ki so zainteresirana na trgovinskih vezeh z Italijo, naj čimprej sporoče svoja opažanja v zvezi z izvajanjem sankcij proti Italiji, da bi mogla zbornica predložiti konkretne predloge na vsedravnih konferenci gospodarskih zbornic, ki bo na pobudo trgovskega ministrstva 23. novembra v Beogradu.

Minister dr. Korošec o položaju združništva

Iz govora notranjega ministra dr. Korošca na obnem zboru Zadržne zveze

Ljubljana, 18. novembra. AA. Danes se je vrnil v Ljubljano občni zbor Zadržne zveze, ki ga je vodil predsednik zveze, notranji minister dr. Anton Korošec. Na tem obnem zboru je imel minister dr. Anton Korošec govor, v katerem je dejal med drugim:

Letošnje leto bo najhuje leto za nas v gospodarskem oziru. Izdatki ostanejo isti, dohodki pa so čedalje manjši. To velja za posameznike, kakor za državo. Državni proračun bo letos sestavljen na drugi način, kakor doslej. Redni proračun bo obsegal redne dohodke in redne izdatke, izredni proračun izredne izdatke, investicije. Redni proračun bo uravnotežen, od izrednega proračuna pa se bo izvršilo le tisto, za kar bo krita.

Računati je treba s tem, da bodo dohodki od davkov manjši zaradi slabih gospodarskih razmer, zlasti zaradi suše. Nas zlasti pritiska denarna kriza. Nekateri ljudje, in sicer večji, imajo nekaj denarja in prometa. Toda večina jih je v hudi stiski. Vračamo se prav za prav v čase, v katerih je živel Reiffen, to je v čase začetka združništva. Po vojni so bili sicer časi, ko so zadruge imele veliko denarja, celo majhne zadruge so razpolagale s milijoni in so zato ponujale denar vsakomur, kdor ga je hotel. Tega je zdaj konec. Vračamo se k majhnim zadruham in majhnim bilancam.

Med ljudstvom je nekaj denarja. Ta pa ne pride v zadruge, ker do njih zdaj ni zaupanja. Denar gre zdaj v nogavice, sre tudi v

Pred preosnovo angleške vlade

London, 18. novembra. V političnih krogih govore o skorajšnji rekonstrukciji britanske vlade. Ker ministri Ramsay MacDonald, Malcolm MacDonald in lord Halifax niso bili več izvoljeni, bodo po vsej priliki podali ostavko. Dva člana vlade Ayres Monsell in Cunliff Lister, ki nista kandidirala, najbrže tudi ne bosta več ostala v vladi. V rekonstruirano vlado bo med drugimi povabljen tudi Churchill.

Ljudem, nagnjenim k maščobi

pomaga čaša naravne FRANZ-JOSEFOVE grenčice

zjutraj na prazen želodec, da dosežejo lahko iztrebljenje

Spremembe v grškem zunanjem ministrstvu

Carigrad, 18. novembra. AA. Grški poslanik v Ankari Sakelarios je bil imenovan za generalnega direktorja zunanjega ministrstva. Poslanik je zastopnikom turških listov izjavil, da si bo na vse načine prizadeval za ojačenje grško-turske zveze.

Beleške

Nedeljski shodi dr. Mačka

V nedeljo se je vršila vrsta skupščin bivše Hrvatske seljačke stranke. Največji shod je bil v Sinju, kjer je bil glavni govornik dr. Juraj Stetj. V svojem govoru je poveljeval zasluge dr. Mačka in pozival Sinjčane naj pri bližnjih občinskih volitvah dokažejo, da stoje vsi v taboru dr. Mačka.

Velik shod je bil tudi v Novem Marofu, kjer je bil napovedan kot glavni govornik dr. Maček. V poslednjem trenutku pa so javili zbrani množici, da dr. Maček ni prišel in da govoril kot njegov zastopnik profesor Jelačić. Ta je v uvodu poveljeval borbi Hrvatov v preteklosti in delo Stjepana Radića. Petomajske volitve so prinesle mnogo Hrvatov ter zadivile ves svet. Ob tej priliki so priznali tudi na drugi strani hrvatsko vprašanje ter prvič vprašali Hrvate, kaj hočejo. »Hrvatski narod hoče urediti svojo domovino na temeljih, kakor ga je učil pokojni voditelj in učitelj Stjepan Radić. Njegovo politiko nadaljuje danes dr. Maček in od te politike mi danes ne moremo niti za las odstopiti.« Ob koncu svojega govora je pozval Jelačić vse navzoče, da ostanejo tudi v bodoče zvesti svojemu voditelju dr. Mačku.

Nar poslanec Robić je dejal, da želi hrvatski narod v okviru granic, med katerimi živi danes sam sebi krotiti svojo usodo. Zdravni govornik Juri Antolić je naglašal, da prijatelji dr. Mačka ne rušijo ničesar, kar je dobro in pravično. Pač pa rušijo in bodo rušili vse krivice ter pomagali vsem graditeljem take države, ki bo zadovoljna vse in jih prepričala, da imajo svoj svobodni dom.

Govori Mačkovih sodrušnikov torej tudi na nedeljskih shodih niso prav nič doprinesli k razčiščenju bistvenega vprašanja, kaj prav za prav hočejo dr. Maček in njegovi somišljeniki.

Razbit Hodžerov shod v Banjaluki

Za nedeljo dopoldne so sklicali prijatelji Svetislava Hodžere veliko manifestacijsko skupščino svojih pristašev v Banjaluki. Kljub veliki agitaciji za udeležbo je bilo, kakor zatrjujejo listi, število poslušalcev pri otvoritvi zbora razmeroma majhno. Najprej je opravil predsednik shoda Grabavac odnosa voditelja Hodžero. Ni pa še dobro spregovoril, ko so pričeli pristaši združene opozicije ogorčeno protestirati ter klicati proti boršam. Vsi poskusi, pomiriti demonstrante, so bili zaman. Molčanji seveda niso tudi boršarji ter je že izgledalo, da se bo razvil hud pretep. Zato je intervenirala policija ter razpustila zbiranje, zborovalce pa pregnala.

Razprava o poreklu dr. Mačka

Beograjski »Balkan«, ki je do nedavna hvalil izvenparlamentarno opozicijo, je zadnje čase izpremenil svoje pisanje ter pričel hudo napadati dr. Mačka in njegove ožje prijatelje. Tako zatrjuje v odprtem pismu, naslovljenem na Ljubo Davidovića, da je intumni prijatelj dr. Mačka, narodni poslanec žiga Šolc čisto kriv za to, ki se je šele zadnje čase prelevil v Hrvata. Toda to »Balkanu« še ni bilo dovolj, ampak je celo ugotovil, da je praznopravni tudi dr. Maček pa krivi žid. Objavil je o poreklu dr. Mačka daljšo novico, v kateri pravi tudi med drugim: »Mi razumemo popolnoma dr. Mačka, ki je imel za mater kršćeno židovko, govorečo v domači hiši nemško in ne hrvatsko. Znana stvar je tudi, da je pravi materni jezik dr. Mačka nemščina in ne hrvatsčina.«

Zagrebski »Obzorje« zavrača trditve beograjskega lista kot »glupo laž«. Mati dr. Mačka je bila po njegovih informacijah prava katoliška Hrvatica, hčerka iz stare in ugledne hrvatske družine. Zato da je »Balkanovo« pisanje bedasta, a grda intriga.

Venezelosov apel republikancem

Atene, 18. novembra. o. V poučenih krogih zatrjujejo, da je Venezelos, bivši grški ministereki predsednik in glavni voditelj republikanskega pokreta v Grčiji, ki živi sedaj v izgnanstvu, nasvetoval svojim pristašom, naj ne izvedejo nobene akcije oprti obnovi monarhije in povratku kralja Jurija na grški prestol. Pričakuje namreč, da bo kralj Jurij po svojem povratku pomilostil vse republikanske pristaše, ki so bili obsojeni zaradi marčne revolucije in poznejših republikanskih izredov. Republikanci tudi računajo, da bo kralj Jurij takoj po povratku razpustil parlament in razpisal svobodne volitve. Pri tej priliki bi mogli po mnenju republikanskih voditeljev obnoviti republikanski pokret in pomnožiti svoje vrste ter tako dobiti večji vpliv na bodoči notranji razvoj grške politike.

Poraz Čehov v Angliji

London, 18. novembra. g. V Sheffieldu je kombinirana enajstovrsta Sparte in Slavije iz Prage danes odigrala tekmo proti Sheffield Wednesday in izgubila z 1:4 (0:1). Čehoslovaki so pokazali odlično igranje in so bili mestoma celo močnejši, kar kaže tudi razmerje kotov (19:5) v njihovo korist. Imeli pa so izredno smolo v streljanju in tako so izgubili že tretjo izro na angleških tleh.

RES JE, DA STE OBLEČENI

Ali za isti denar bi mogli biti z našim štofov boljše oblečeni
CENE NAŠIH ŠTOFOV SO OD 80.— DO 180.— DINARJEV.

VLADA TEOKAROVIC I KOMP.

Paraćin

Sodba v Osijeku: od osem let navzdol

Včeraj je bila v našičkem procesu proglašena sodba — Vsi glavni obtoženci so obsojeni na zapor ali robijo

Osijek, 18. novembra. M. Ob največjem zanimanju vse javnosti je bila razglašena sodba v takozvani »Našički aferi«. Razprava v tem procesu je trajala nad 6 mesecev. Že sinoči so prispeli v Osijek z vseh strani ljudje, ki so posredno ali neposredno zainteresirani na procesu. Prišli so zlasti vsi oni obtoženci, ki so se branili na svobodi. Že ob prvem svitu se je zbralo pred okrožnim sodiščem nad tisoč ljudi, ki so vsi želeli dobiti dostop v dvorano. Vstopnice za današnje razglasitve sodbe pa so bile oddane po večini že pred dnevi, tako da je danes brez vstopnice le malo kateri prišel na svoj račun. Ljudje pa so kljub temu skoro vse dopoldne čakali pred sodiščem in so se razšli šele po razglasitvi sodbe.

V nabit polni dvorani so bili zbrani že pred napovedano uro vsi zagovorniki obtožencev ter številni drugi pravniki, ki so z zanimanjem nasledovali ta proces. Malo pred 8. so privredli v dvorano vse obtožence, ki so zavzeli svoja mesta na 14 klopih. Novinarske klopi so bile nabit polne. Točno ob 8. je vstopil v dvorano sodni senat s predsednikom dr. Povrzanovičem na čelu. Obenem sta prišla tudi prvi državni tožilec dr. Maurović, in njegov namestnik dr. Perković. V dvorani je zavladala grobna tišina, obtoženci pa so z največjo napetostjo in z razumljivo nervoznostjo čakali, da izvedo za sodbo.

Preden je predsednik začel čitati sodbo, ki obsega debel zvezek s strojem pisanih strani, je opozoril navzoče občinstvo, naj se med čitanjem obsojence zadrži po polnoma mirno, ker bi sicer bil prisiljen izprazniti dvorano.

Po vrstnem redu obtožnice je predsednik nato v uvodu sodbe navedel imena obtožencev in kaznjiva dejanja, katerih so bili obtoženi. Nato je pričel čitati sodbo samo, navajajoč obenem kaznjiva dejanja za katera so posamezni obtoženci obsojeni. Obsojeni so:

dr. Svetozar Grigin, zdravnik in veleposlanik v Orahovici na poldrugo leto ječe;

dr. Filip Schlesinger, veleposlanik v Dolnjem Miholcu, na 2 in pol leta robije, 250.000 Din globe, plačljive v treh mesecih ter na 5 let izgube častnih državljanstvih pravic;

Žilka Živanović, višji šumarski svetnik v polkoju v Sremski Mitrovici, na 3 leta robije, 3 leta izgube častnih državljanstvih pravic in trajno izgubo državne službe;

Adolf Schlesinger, direktor »Podravine« v Dolnjem Miholcu, na 7 let ječe, 250.000 Din globe, plačljive v 3 mesecih, v nasprotnem primeru še na leto dni robije ter na izgubo častnih državljanstvih pravic;

Aleksander Sohr, generalni direktor »Našičke« v Zagrebu, na 8 let robije, 250.000 Din globe, plačljive v 3 mesecih, sicer še na leto dni robije ter na eno leto izgube častnih državljanstvih pravic;

Razkosavanje Kitajske

Te dni bo ustanovljena avtonomna medpokrajinska zveza severne Kitajske pod japonskim vplivom

Tokio, 18. novembra. AA. Avtonomistični pokret na severnem Kitajskem, ki ga podpira Japonci, je že toliko dozorel, da bodo severne kitajske pokrajine ustanovile državno zajednico z imenom »Avtonomna medpokrajinska zveza severne Kitajske«, ki bo usmerjena docela proti komunistom. Japonska to morebitno akcijo nankinške vojske proti avtonomistom smatra kot kršitev pogodbe o premirju, sklenjene v Tan-kuju, in pekinške sporazume. Pobudo za ustanovitev avtonomne zveze severne Kitajske je dal general Sungejang, ki je kitajska vladna pooblastila generala Fengjusianga, da zbere sto tisoč vojakov za akcijo proti avtonomistom v severni Kitajski.

Kitajska bo bržkone sklenila vojno zvezo z Mandžurijo. Proglas o ustanovitvi avtonomne severne Kitajske bo izdan že 20. t. m.

Japonski vojni minister je izjavil, da bo japonska vojska nastopila z svojo odločnostjo, če bi maršal Čangkašek skušal s svojo vojsko preprečiti proglasitev avtonomije severno-kitajskih dežel. Japonska vojska je pripravljena za vsako eventualnost. »Hoči Šimbun« poroča, da je kitajska vlada pooblastila generala Fengjusianga, da zbere sto tisoč vojakov za akcijo proti avtonomistom v severni Kitajski.

Bitka z razbojnikom Babićem

Sombor, 18. novembra. c. Danes dopoldne je prišlo v Pajmoku do pravcate bitke med orožniki in nedavno iz mitroviške kaznilnice pobežim razbojnikom Ninkom Babićem. Babić je odsejal v Mitrovici štiri leta ječe zaradi nekega umora. Čim so ga izpustili je osnoval v Mitrovici z očin. sko tolpo, s katero je nameraval napasti jejništno ter osvoboditi nekatere jetnike. Ko se je že pripeljal v bližino kaznilnice, ga je zaustavil žandarmerijski kapar Marčić Babić ga je ustrelil in nato pobežnil. Od takrat se je Babić skrival in se je zatekel k nekemu svojemu kazniškemu znancu v Pajmoku. Ko so ga orožniki izsledili in ga hoteli aretirati, je začel streljati na nje. Vnela se je pravata bitka, ki je trajala nad eno uro. Videč, da ga ne morejo prisiliti k predaji, so orožniki vrgli v hišo, iz katere je streljal Babić, bom.

bo. Toda Babić je bombo prestregel in jo vrnil nazaj med orožnike, kjer je tudi eksplozirala. K sreči ni bil nihče ubit. Naposled je Babiću znanjaka municije ter se je udal. Prepeljali so ga na okrožno sodišče v Sremski Mitrovici. Dogodek je izzval v vsej okolici veliko razburjenje.

Vremenska napoved

Novosadska vremenska napoved za danes: Oblačno in deževno vreme z močnim vetrom bo vladalo po vsej državi, na planinah bo mogoče snežilo. Temperatura se bo še dvignila na vzhodu, a na severozapadu bo nastalo ohlajenje.

Zagrebska vremenska napoved za danes: Oblačno, nestalno, od časa do časa deževno, nekoliko hladnejše.

Dunajska vremenska napoved za torek: Najprej padavine, marsikod sneg. Temperatura okoli ničle. Pozneje spremenljivo in boji toplo.

Fantom v svetu prvin

Nov sestavni del materije — Nobelova nagrada za atomsko teorijo

Letošnjo Nobelovo nagrado za kemijo je stockholmska ustanova prisodila pariskima znanstvenikoma prof. Joliotu in njegovi ženi, ge. Ireni Joliot-Curiejevi, hčeri soodkriteljice radija, in sicer za odkritje nevtrona.

Zakonca Joliot-Curie v laboratoriju

debele svinčene plošče. Zakonca Joliotova sta začela kot prva proučevati lastnosti teh novih žarkov, toda njih pravega bistva nista mogla uganiti. Menila sta, da so ti žarki valovnega značaja, a si nista znala potem razložiti, zakaj odbijajo ti žarki atomsko jedra v materiji, ki grede skozi njo, z veliko silo stran in kažejo torej povsem korpuskularen učinek. Šele prof. Chadwick je potem na podlagi podobnih eksperimentov našel odgovor, da novi žarki niso valovnega značaja, temveč da sestojijo iz neznan- sko majhnih delcev snovi. Kot takšni pa imajo tako neverjetno probojno silo, da gre- do skoraj skozi vse previne, ne da bi mo- tilili njene notranje strukture. Za električne odklonilne poskuse so neobčutljivi. To bi ne bilo mogoče, če bi bili ti delci sami električno nabiti, ker pa niso nabiti ne po- zitivno ne negativno, jim je prof. Chadwick dal ime nevtroni. Ti nevtroni so istočasno nekaj in nič, nimajo nobene mase, niso vidni, to je ne ostavljajo na svoji poti sko- zi takozvano »Wilsonovo komoro« megle ne proge, ki bi se dale fotografirati, kakor je to pri ostalih korpuskularnih žarkih, neda- stajajo jim elementarne in splošne lastnosti, da bi v spektralnem barvnem traku zavze- mali svoje posebno mesto, in nimajo nobe- ne atomske teže. A navzlic temu je bilo

mogoče z njimi razčleniti atome številnih elementov, ki so jih smatrali za nerazdeli- ve in posebno zmagoslavje je slavila nev- tronska teorija lanske leto, ko je prof. Fer- miju lanskega leta uspelo na ta način pri- delati 93. prvino. Navzlic temu, da so delci teh žarkov nevidni in neprijemljivi, pravi fantomi v kraljestvu najmanjšega, so naše znanje o strukturi materije posredno in neposredno silno obogatili in imajo v la- boratoriju modernega fizika nad vse važno ulogo.

Profesor Chadwick

Nekaj trenutkov pred smrtjo

Včeraj se je začela v Aixu en Provence razprava proti sokrivcem marsejskega zločina. Žrtvi ogabnih atentatorjev, kralja Aleksandra I. in francoski zunanji minister Barthou, nam prikazuje pričujoča slika v prijateljskem razgovoru nekaj trenutkov preden so počili usodni strel. To je zadnji posnetek velikih pokojnikov pred strašnim dogodkom.

Trije obtoženci

v procesu zaradi marsejskega atentata: Kralj, Pospilski in Rajić

Maršal Lyautey je ljubil razkošje

Nagrobni napis, ki si ga je sam sestavil — Maršalove uniforme

Osvojitelj Maroka in utemeljitelj fran- voske kolonialne moči v Severni Afriki, maršal Lyautey, je tako ljubil pomp in teater (teater, ki mu je bil sam središče), da ni čudno, če si je to ohranil še preko groba. Kakor smo poročali, so pred krat- kim prepeljali njegovo truplo v Maroko, kjer so ga položili v razkošen mavzolej, a na tem mavzoleju čitaš ogorčen napis:

Tu počiva Louis Hubert Gonsalvo Lyautey, ki je bil prvi generalni rezident Fran- cije v Maroku, od 1. 1912. do 1925. Pre- minul v katoliški veri, previden, v polnem verovanju s svetimi zakramenti. Spošto- val je najklobje stare tradicije in muslim- mansko vero, ki so si jih ohranili in jih izvajali prebivalci Magreba, pri katerih je hotel počivati, v zemlji, ki jo je tako ljubil. Bog daj njegovi duši večni pokoj!

Ta napis si je maršal, kakor se je ka- kazalo, sestavil sam. V njegovi bližini okoli pa zagotavljajo, da so kmetje nje- gove uniforme, ki so se dale primerjati samo z uniformami Napoleonovega ma- šala Murata, fantastično razkošje nje-ovega dvora in ljubezen do pompe, ki so se ji evropski ljudje smejali, svoje slobo- vzroke. Brez tega bi ne bil napravil niko- li takšnega vtisa na maroške kmetje, ki so za zavoljo tega smatrali vsaj neki ena- kega Brez tega bi mu osvoboditev Maroka ne uspela v tako kratkem času in s tako množičnimi sredstvi.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Smrt velike kneginje Anastazije

V Nici je umrla ruska velika kneginja Anastazija, sestra italijanske kraljice Jelene in vdova po ruskem generalistu Nikolaju Nikolajeviču. Dosegla je starost 67. let in je bila v prvem zakonu omožena s princem Romanovskim, ki mu je rodila dva otroke. Po prinčevi smrti je vzela Ni- kolaja Nikolajeviča za moža l. 1907.

Kdo je najstarejši?

Po smrti prastarega Turka Zaro Age, ki pa menda ni bil tako star, kakor je sam pripovedoval, se je oglasilo že mnogo re- fletantov za naslov najstarejšega živega človeka. Med njimi so posebno zanimanje zbujaš neki Kavkazci, ki pa niso mogli dokumentirati svoje starosti. Sedaj so na- šli v neki valaški vasi ovčjega pastirja, ki se je rodil baje v letu Velike revolucije 1789. in bi štel potemtakem 146 let. Odpo- sledi so posebno komisijo v to vas, da bi poiskala akte, ki naj bi njegove navedbe podprli.

Film o Nobelu

Neka angleška filmska družba načrta iz- izdelati film, ki mu bo glavni junek Alfred Nobel. Film bo obravnaval življensko tra- gedijo moža, ki je kot prepirčan pacifist izumil dinamit in je imel v vojni l. 1870.—1871. priložnost videti strašne posledice svo- jega izuma.

Spremembe v poveljstvu afriške vojne

Dosedanji italijanski vojskovodja v Vzhodni Afriki, general

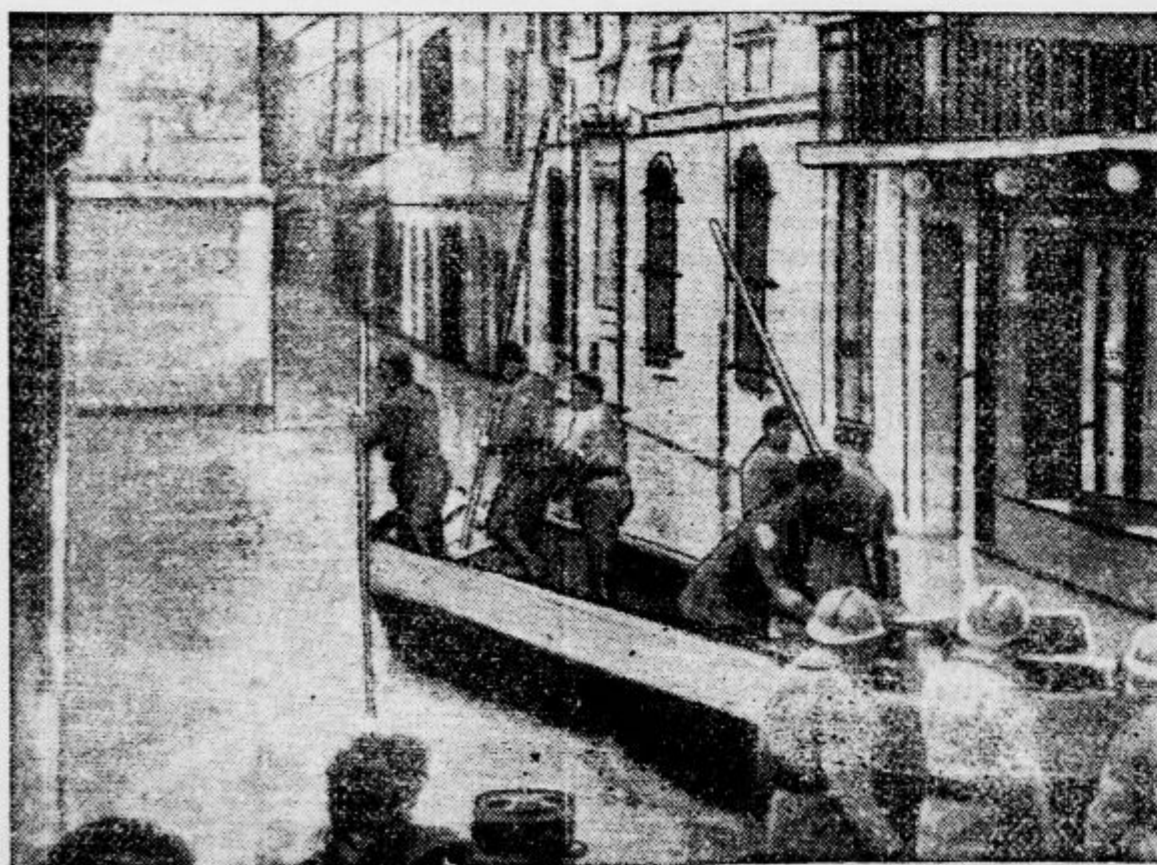
DE BONO

je povznan v maršala in po 44 dneh zas- rečen dolžnosti voditelja italijanskih čet v abesinski vojni. Na njegovo mesto je ime- novan šef rimskega generalnega štaba,

maršal BADOGLIO

Katastrofalne poplave Rhone pri Avignonu

Na levi: Vojski-pionirji prevažajo prebivalstvo agrodenih hiš čez ulico — Na desni: Kmet rešuje sebe, konja, voz in živino skozi umetno morje

A NEKDOTA

Mlad čelst je prispel v Rim. Ni znal niti besedice italijanske. Na postaji je ne- ki postrežek pograbil njegov čelo in mi- di muzik, ki je bil v strahu za svoje go- dalo, ni vedel, kako bi mu drugače po- vedal, naj bo z njim oprezen, je vzklikal: «Questo pezzo si deve trattare colla più grande delicatezza!» (Ta komad je treba obravnavati z največjo nežnostjo.) To so besede, ki jih je Beethoven zapisal nad zadnjim stavkom svojega šestega kvarte- ta za godala.

VSAK DAN ENA

Čemu pa se trudiš s svojimi rokami? Ali nimaš radija? (Birec)

Zane Grey:

Teksaški jezdec

Šel je v hišo in si opasal samokres, težak Colt na šest srelav in s slonovinatim držajem. Dobila ga je pred kakimi petimi leti; prej ga je nosil oče. V slonovinatost kopito je bilo vpiljenih nekaj zarez. Bilo je tisto orožje, ki je bil oče z njim še dvakrat ustrelil, ko mu je bila svinčenka predrla srce, in njegova roka ga je še v smrti tako čvrsto stiskala, da so mu jo morali siloma razkleniti. Odkar je imel to orožje Duane, še ni bil streljal z njim niti človeka. Mrzli blesk jeklene cevi je pričal o skrbni negi. Duane je znal nepojmljivo hitro vzdigniti in pomeriti in je zadel na dvajset čevljev rob igralne karte.

Srečanja z materjo se je hotel ogniti. Ta mah je ni bilo doma — hvala Bogu, je pomislil. Zapustil je kmetijo in peš krenil po poti, ki je vodila na cesto. Zrak je bil poln cvetličnih dišav in ptičjeje petja. Ob cesti je stala sosedna in kramljala s kmetom, ki je sedel na vozu. Okliknila sta ga; ni se oglašil, čeprav je slišal. Nato je odšel po cesti v mesto.

Wellston je bil samo mestec, a v tej redko naseljeni okolici je imel svoj pomen v tem, da je bil gospodarsko središče ozemlja, ki je obsegalo nekaj sto štirjaskih milj. Glavna ulica je sestajala iz kakih petdesetih hiš; nekatere so bile zgrajene iz opeke, druge s predalčastimi stenami, večina jih je bila pa iz blata. Tretjina poslopij je bila beznic; te so donosale največ dobička. Duane je zavlil s ceste na to prometno žilo. Prav za prav je bila samo široka vozna pot, obrobljena s sivimi plotovi. Videl si osedlane konje in vozila vsake vrste. Duane je z

2 budnim očesom ogledoval ljudi, ki so brez naglice hodili sem ter tja. Nobenega cowboya ni bilo videti. Kmalu je prišel do hiše Sola Whitea, ki je bila prva gostilna. Stopal je počasi. Nekaj ljudi ga je ogovorilo in gledalo za njim, ko jih je minil. Pri vratih Whiteove krčme je za trenutek obstal in bistro spustil oko po prostoru, nato pa vstopil. Točilnica je bila velika in hladna, polna ljudi, hrupa in dima. Ob njegovem vstopu je hrup utihnil, in tihoto je motilo samo žvenketanje mehiških srebrnih dolarjev na neki igralni mizi. Sol White, ki je stal za točilnikom, se je vzravnil, ko je zagledal Duana; nato se je brez besede sklonil nad kozarec, ki ga je pravkar oplakoval. Vsi — razen mehiških igralcev — so uprli oči v Duana, in ti pogledi so bili presunljivi, radovedni in vprašujoči. Ljudje so vedeli, da išče Bain prepira, in so bili najbrže slišali njegovo širokoustenje. A kaj je imel Duane na misli? Nekateri izmed navzočih cowbojev in živinorejcev so se spogledali. Nezmotljivi teksaški nagon mož, ki so vsi nosili samokrese, je tehtal Duana. Fant je bil sin svojega očeta. Pokimali so mu in se spet obrnili h kozarcem in kartam. Sol White je stal zdaj s svojimi velikimi rdečimi pestmi pred točilnikom; bil je velik, kostnat Tekسانec z dolgimi brki, zavihanimi v dve svetlo namazani konici.

»dan, Buck!« je pokimal Duanu. Govoril je neprijetno in za trenutek odvrnil svoj mranič pogled. »dan, Sol!« je počasi odzdravil Duane. »Čuj, Sol. Pravijo, da je v mestu neki dedec, ki nič kaj prijazno ne govori o meni.«

»Bo že tako, Buck«, je odvrnil White. »Pred kako uro je stopil tu noter. Nekam razburjen je bil videti, rjovel je, da se mora napiti krvi. Zaupno mi je povedal, da ti je dalo neko žensko ovijajo iz bele svilu, ki jo hoče zdaj on za vsako ceno z rdečimi pikami odnesti domov.«

»Je še kdo z njim?« je vprašal Duane.

»Burt in Sam Outcalt in neki majhen cowboy, ki ga nisem še nikoli videl. Spravljali so ga iz mesta. Pa ima svoj pijani dan, Buck, in se je nekam zagvoznil.«

»Zakaj ga šerif Oaks ne zapre, če je tako vražji?«

»Šerif Oaks spremlja jezde redarje na nekem obhodu. Tja do Flesherjevih ograd so namenjeni. In tudi nad tolpo Kinga Fisherja. Tako je ostalo mesto brez vsakega varstva.«

Duane je stopil skozi vrata in pogledal po cesti. Krenil je vzdolž vsega bloka in srečal mnogo ljudi: kmetov, živinorejcev, pisarjev, trgovcev, Mehičanov, cowbojev in žensk. In čudno, ko se je obrnil, da bi šel nazaj, je bila ulica skoro prazna. Sto vatlov še ni bil prehodil, ko ni bilo več videti žive duše. Nekaj glav je gledalo izza hišnih vrat in vogalov. Wellstonska glavna ulica je doživljala take položaje vsakih nekaj dni. Kadar se je oglašil v Teksanskih bojni duh, so imeli čudno dober nos, ki je hitro zaduhaval znamenja bližajočega se poboja. Nobena govornica ni imela tako urnih peroti. Čez manj ko deset minut je vedel vsak, kdorkoli je bil stopil na ulico ali v prodajalno: Buck Duane je prišel, da pogleda svojemu sovražniku Calu Bainu iz oči v oči.

Duane je krenil dalje. Kadar se je približal kakim krčmi na petdeset korakov, je zavlil na sredo ceste, obstal za trenutek ali dva in se nato vrnil na pločnik. Tako je obšel vso dolžino bloka. Sol White je stal med vrati svoje beznice.

»Buck, daj da ti povem na uho«, je rekel s hitrim, pridušenim glasom; »Cal Bain sedi ondudajle pri Everallu. Če se je tako nabrusil nate, kakor se usti, te bo tukaj glad.«

Duane je krenil na ono stran ulice in spet navzdol. Vzle Solovemu poročilu je previdno obstal pred

vsakimi vrati. Nič se ni zgodilo, in tako je obšel skoraj vso dolžino bloka, ne da bi videl žive duše. Everallova reč je bila na vogalu.

Duane je čutil, da je hladno in miren. Hkratu ga je pa obhajala čudna besnost, da bi se zagnal na vrat na nos. Menda je hrepenel po tem srečanju bolj kakor kdaj po kaki stvari. A naj so bili njegovi občutki še tako živi, vendar jih je zaznaval le kakor v sanjah. Še preden je prišel do Everallove krčme je začel glasno vpitje. Nato so se vrata odprla kakor od sunka močne roke in odletela navzven. Cowboy s sablastimi nogami in kosmato brado je planil na pločnik. Ko je zagledal Duana, je bilo videti, kakor da bi zletel v zrak; divji bojni krik se mu je iztrgal in jeknil po mestu. Duane je obstal ob robu pločnika, kakih petdeset korakov od Everallove krčme.

Kadar je bil Bain pijan, mu tega po gibih ni bilo poznati. Zmagoslavno je krenil naprej in presekal Duanu pot. Rdeč, potan, razmršen, brez klobuka, z obrazom spačenim od hudobne togote, je bil kaj divji in neznan na pogled. Po vsem vedenju mu je bilo videti, da je že ubil človeka. Roke je držal iztegnjene, desnico nekoliko globlje kakor levo. V svoji besnosti je pri vsakem koraku bruhal najhujše kletvice. Še pet in dvajset korakov ju je ločilo.

»Ali ne misliš začeti, ti —?« je izzivalno zakričal. »Tebe čakam, Cal«, je odvrnil Duane.

Bainova desnica se je iztegnila — in vzdignila. Duane je izdrl samokres iz toka in ga prevrgel v roki kakor deček žogo — tega prijema ga je bil oče naučil. Dvakrat je sprožil, pa je bilo slišati kakor en strel. Bainov veliki samokres je počil, ko je gledala cev še navzdol, in Bain se je zgrudil. Svinčenka je s prahom in prodrom posula Duanove noge. Počasi, zleknen je Bain omahnil na tla.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in žetivne se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpslati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštini položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičejoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sivilja
ki bi želela boljše moške srajce za trgovino, dobi stano delo na dom, pa tudi pod slipe izdelke na ogl. odd. Jutra. 25467-1

Kuharico

zmožno, dobra mehiška kuhinja za ki bi opravljala tudi druga domača dela, sprejemem v boljšo trgovsko hišo v mestu na desni, Služba stalna, potrebna na je postojna in čista. Ponudbe na ogl. odd. Jutra, pod »Stalna služba« na ogl. odd. Jutra. 25468-1

2 krojaška

pomočnika
za fino delo, sprejema Kralj. Lj. 25465-1

Prikojevalko

s potroševalno želo in večletno prakso zmožno samostojno voditi damsko šivalnico z dvajsetimi pomočnicami, takoj sprejemem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra, pod »Stalna služba« na ogl. odd. Jutra. 25451-1

Službe išče

Vsak. beseda 50 par; davek 3 Din, za dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prodajalka

izvešana v manufaktur, galanteriji in špecijariji zeli premeniti mesto v Ljubljani ali kjerkoli. Nastop takoj ali pozneje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Dobra moč«. 25474-2

Mlado dekle

peklupnega nastopa, s par razredi srednje šole, zmožno perfektno tudi nemščino, šče kakršnokoli znanje v Ljubljani ali kje drugje (telefonistka, manipulanti, strojepeka, inkusentka, ali karkoli). Ponudbe pod šifro »Študentka« na ogl. odd. Jutra. 25475-2

Sivilja

lina, zve takoj poeniti šivat na dom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sivilja«. 25478-2

Brivski pomočnik

dobro delavec in perfektni buhsticer. Bilo mesta. Gre tudi na delo. Naslov vseh poslovalnicah Jutra. 25477-2

Krojaški pomočnik

zmožen vsake dela, šče razvijajo delo. Naslov vseh poslovalnicah Jutra. 25466-2

Dajenci (ke)

Učenca

sprejemem takoj, močnega, zdravega, ne pod 16 let staroga poteknih študentov, po želji šolske izobražbo L. Andrišič, veletrgovina, Kranj. 25485-44

Vajenca

s primerne šolske izobražbo, sprejemem v špecijariji in žel. trgovino v Ljubljani. Naslov vseh poslovalnicah Jutra. 25466-44

Potniki

Kokosova mast

izdelava nastopka za oblikovanje pekov. šče razvijajo delo. Naslov vseh poslovalnicah Jutra. 25485-5

Agente

izmen na prodajo najmočnejših patentnih benzin avtomobil — trenutno v Ljubljani. Ponudbe pod »20094« na Publicitas, Zagreb. 25449-5

Prodajam

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hubertus

sepremožljive, moški in ženski 350. Din otroški 150. Din. Dva urech. Dva. Impregntna, samo 250. Din. Osmarce, od 25. Din. Srečje, šibite pri PRESERJU. Sv. Pa. oosta 14. 25466-1

Več hrastovih sodov

novih, od 100 do 400 lit. prodam. Tomšič Matija, Staničev 16. p. Tolj. 25468-6

Kuhinjsko opravo

popolni prodam. Gerbaj, Medvedova 8. 25467-6

Posteljo z mrežo

milo, plš divan pregrinjalo, prodam. Garantirano čisto. Naslov vseh poslovalnicah Jutra. 25478-6

Kupim

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Perzijsko preprogo

dobro ohranjeno, kupim. Plačam 300.—novi Din. Ponudbe pod šifro »Preproga« na ogl. odd. Jutra. 25466-7

Moške stare

obleke, čevlje kupujem. Prodajam pogledat na dom. Dopolni zadostje. Mara Andrišič, Galisovo nabrežje 27. 25477-7

Auto, moto

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Fiat 501

potrošni, popolnoma nova karoserija, generalno popravljena, ugodno prodam ali zamenjam za kakršnokoli blago. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Fiat«. 25450-10

Stroj

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Šivalni stroj

pogrešljiv z okroglim šot. ničkom, kateri tudi šitka, poceni napredaj. Nova trgovina, Tyrseva 36. 25461-29

Lokali

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovski lokal

stanovanje in skladišče odam s L. januarja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sigurna eksistenca«. 25470-20

Pisarno

dveh prostorov, ščem blizu edišča za januar. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pisarna«. 25482-19

Kapital

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vloge

Okrajne, Mešne, Ljudske šole Loka, kupim. Po nudbe pod »VZL« na ogl. odd. Jutra. 25491-16

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trisobno stanovanje

udobno, takoj na razpolago. Murnova ul. št. 6 vis a vis nove cerkve v Šiški. 25464-24

Sončno stanovanje

dvosobno, odstan za 400 lit. mesečno, Močnikova ulica 5a. 25465-21

Dijalke sobe

Dva dijaka sprejemem na stanovanje in dobro domačo hrano v bližini II. drž. gimnazije. Naslov vseh poslovalnicah Jutra. 25463-22

Soba odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prazno sobico

malu, takoj oddam. Jesenkova ulica 4. 25460-23

Prazno sobo

lepo, oddam v strogem centru, eventualno s brano, solinski, takini, stalni oseb. Naslov vseh poslovalnicah Jutra. 25467-23

Soba

s souporabo kopalnice, v sredini mesta, oddam po spodu. Naslov vseh poslovalnicah Jutra. 25474-23

Opremljeno sobo

na dva gospoda, takoj oddam. Stari trg 211. desno. 25454-23

Sobe išče

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Uradnica

stalno nastavljen, šče za 1. december prazno sobo s posebnim vhodom, v centru mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Uradnica«. 25482-23a

Dragocenosti

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah

Černe — juvelir

Ljubljana, Wolfova ulica 1

Telefon 2059

Soba drva, premog, karbopake dobite pri

I. POGACNIK

Borohičeva ul. št. 5

100.000 KUPCEV
V ŠESTIH DRŽAVAH HVALI POSEBNE PREDNOSTI
ZEPHIR - PEČI

4 6 8 10 12 15 18

ZAHTEVAJTE BREZPLAČEN CENIK!
ZEPHIR TVORNICI PEČI d. d., SUBOTICA
Tovarniška skladišča:
Ljubljana: VENCESLAV BREZNIK
Celje: D. RAKUSCH
Maribor: PINTER & LENARD
Ptuj: ANTON BRENCIČ.

Čudež! Tako poceni
ROT BART
Be - Be
A Vendar
KVALITETA
ROT BART!

Glavno skladišče za Jugosl.: Hinko Mayer in drug, parf. odlo, Zagreb

Dotrpela je naša ljubljena hčerka, nepozabna sestra, svakinja in teta, gospodična
MARIA ŠORLI
učiteljica
ter danes ob pol 14. uri mirno v Gospodu zaspala. Pogreb drage pokojnice se bo vršil v torek, dne 10. novembra ob 3h pop. z mestnega pokopališča na Pobrežju. Sv. maša zadušnica bo darovana v sredo 20. novembra ob 7. uri v stolni cerkvi v Mariboru. Prosimo za tiho sožalje! MARIBOR-SKOPLJE, dne 17. novembra 1935. Evlilija Šorli — mati; Olga por. Serbec — sestra; inž. Ivan — brat in ostali sorodniki.

OBOŽUJEM TE

Samo dve mali besedi, ki pa toliko pomenita vsaki mladenki, ki hrepeni po srečni omočitvi. Moškega vedno privlačuje magnetični vpliv mehke, svetle, bele kože in nežne polti. Danes lahko vsaka žena naglo podvoji svojo privlačnost z uporabo nove kreme Tokalon, bele barve in mastn!

Ze v 3 dneh je presenetljiva izprememba. Razširjena znojnice, zajedalci ter od naporo povzročene gube izginejo, kožno tkivo pa postane nežno in belo. Poizkusite tudi Vi ta enostavni recept, če si želite šarke, ljubezni moškega.

Naznanjamo tužno vest, da je nenadoma umrl gospod
IVAN GERLOVIČ,
hranilnični ravnatelj v pokoju, posestnik itd.
Dolgoletnemu, vestnemu, zvestemu in poštvalnemu uradniku ohranimo trajen in časten spomin.
Kostanjevica, dne 18. novembra 1935.
Občinska hranilnica v Kostanjevici.

OBČINA KOSTANJEVICA NA KRKI javlja s tem tužno vest, da je danes zjutraj umrl njen dolgoletni delovodja in večletni predsednik, gospod
IVAN GERLOVIČ,
ravnatelj občinske hranilnice v pokoju in posestnik v Kostanjevici.
Občina bo ohranila svojemu sotrudniku trajen spomin.
V Kostanjevici, 18. novembra 1935.
Predsednik občine: Lavoslav Bučar.